ГОДИШНА ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧИТАЛИЩНАТА ДЕЙНОСТ В ОБЩИНА ВЪЛЧЕДРЪМ ПРЕЗ 2023 г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящата програма за развитие на читалищната дейност в Община Вълчедръм за 2023 година е разработена в изпълнение на чл. 26а, ал. 1 и ал. 2 от Закона за народните читалища (ЗНЧ), въз основа на направените от читалищата предложения за дейността им през 2023 г. и е съобразена със стратегическите документи за развитието на Общината.

Тази програма обобщава най-важните моменти в работата на читалищата от Община Вълчедръм през 2023 г., техните приоритети, цели и задачи, които ще спомогнат за тяхното укрепване, модернизиране и развитие, както и превръщането им в общодостъпно място за местната общност.

Българските читалища са юридически лица с нестопанска цел, културно-просветни сдружения по населени места, със специфична функция за съхранение и развитие на традиционните ценности, както и социални и информационни центрове за разпространение на знания, умения, култура и духовност. Основната им дейност е да осъществяват културен живот и приобщават гражданите към постиженията на науката, културата, изкуството и да реализират проекти. Народните читалища са място за общуване и участие в различни творчески занимания и изкуства на хора от различни възрастови групи.

На територията на Община Вълчедръм развиват дейност 10 народни читалища. Съгласно Закона за народните читалища, те са съдебно регистрирани и вписани в Регистъра на народните читалища към Министерството на културата. Съгласно ЗНЧ и ЗЮЛНЦ читалищата са регистрирани и вписани в Регистъра за юридически лица с нестопанска цел.

- НЧ „Рало-1891”, гр. Вълчедръм,
- НЧ „Н. Й. Вапцаров-1907”, с. Разград,
- НЧ „Н. Й. Вапцаров-1921”, с. Златия,
- НЧ „Тодор Павлов-1929”, с. Игнатово,
- НЧ „Н. Й. Вапцаров-1927”, с. Долни Цибър,
- НЧ „Димитър Полянов-1928”, с. Горни Цибър,
- НЧ „Живот-1906”, с. Мокреш,
- НЧ „Просвета-1927”, с. Черни връх,
- НЧ „Съзнание-1915”, с. Септемврийци,
- НЧ „Факел-1926”, с. Бъзовец.

II. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ НА ГОДИШНАТА ПРОГРАМА

1. Основна цел на Програмата

Настоящата програма има за цел подпомагане организирането и реализацията на комплекса от дейности, както и оказване на съдействие за повишаване активността на читалищните ръководства, с цел създаване на благоприятна творческа среда за учене през целия живот за всички възрастови групи, ползващи услугите на народните читалища, както и активизиране обмена на информация между Община Вълчедръм и останалите културни институти.

2. Основни цели на народните читалищата на територията на Община Вълчедръм

- Развитие и утвърждаване на духовните и културни ценности на гражданското общество;
- Подпомагане на традиционните читалищни дейности и търсене на нови съвременни форми за тяхното развитие и предаване;
- Участие при поддържането на традиционните форми на културата и фолклора и при осигуряване на трансмисията им към следващите поколения;
- Активизиране ролята на читалищата в процеси, подпомагащи местното развитие и изграждане на демократичното местно самоуправление;
- Превръщане на читалищата в общодостъпни центрове за библиотечно и информационно осигуряване на населението, чрез ускореното навлизане в дейността им на съвременните комуникационни и информационни технологии;
- Разширяване възможностите на читалищата за предоставяне на услуги, свързани с осигуряване на продължаващо образование, личностна реализация и ново ниво на компетентност на гражданите.

III. ОСНОВНИ ЗАДАЧИ, ДЕЙНОСТИ И ПРОРИТЕТИ

Основните направления и приоритетните задачи в читалищната дейност са регламентирани и произтичат от Закона за народните читалища, осъществявани на основание съществуващата нормативна уредба и чрез изпълнението на културния календар. Те са ориентирани към развитието и обогатяването на културния живот в Общината Вълчедръм и задоволяването на потребностите на гражданите.

1. Основни задачи

- Да опазва културно-историческото наследство и националните традиции;
- Да спомага изграждането на ценностна система у децата и младежите;
- Да поддържа и обогатява материалната си база;
- Да разработва и реализира инициативи /проекти за местно развитие и финансиране на читалищната дейност;
- Да работи за осигуряване на по-добра, по-съвременна и по-висококачествена образователна, културна, социална и информационна среда на населението;
- Да разшири съдържателния и социалния обхват на читалищната дейност за привличане на по-широк кръг население;
- Да развива ползотворното сътрудничество между читалищата на територията на общината, на региона и страната;
- Да поддържа активно партньорство с общинската администрация, както и с културните институции и бизнеса за взаимна полза.

2. Основни дейности

2.1. Библиотечна дейност

- Обновяване на библиотечния фонд в зависимост от читателските интереси;

- Подобряване дейността на библиотеките, съобразена с интересите и нуждите на населението, чрез различни форми на културно - масовата работа;
- Осъществяване на изложби, свързани с бележити дати на личности и събития от местен, регионален и национален характер;
- Провеждане на срещи и литературни четения на новоиздадена литература на млади автори;
- Обновяване на интериора в читалните и библиотеките.

2.2. Културна дейност

- Осъществяване на културният календар за читалищните прояви;
- Повишаване на художественото и жанрово разнообразие на културните мероприятия;
- Участие в културните мероприятия на общината;
- Честване на официалните и традиционни празници, сборове и годишнини;
- Провеждане на мероприятия, свързани със съхраняването, развитието и популяризирането на местни традиции и обичаи;
- Чрез сътрудничество и партньорство да се разшири обхвата на по-значимите местни и общински празници.

2.3. Любителско художествена дейност

- Повишаване на художествено - творческите постижения на любителските състави и индивидуални изпълнители;
- Активно участие на самодейните състави и индивидуални изпълнители в културни събития;
- Запазване на утвърдените във времето самодейни колективи, обогатяване и обновяване на репертоара им, създаване на по - добри условия за функциониране и дейност.

3. Подобряване на финансовото състояние на читалищата

- Осъществяване на контакти с личности и фирми за набиране на допълнителни средства за по-активно участие на любителските състави и индивидуални изпълнители в местни и национални програми, конкурси и фестивали;
- Увеличаване броя на членовете на читалището;
- Разработване на културни продукти за самодейните колективи, които да носят допълнително финансиране за читалищната дейност.

4. Обучение и квалификация

- Повишаване квалификацията на читалищните дейци, чрез срещи за обмяна на опит и обучителни семинари.

5. Поддържане и възстановяване на материално - техническата база

- Кандидатстване по проекти за подобряване на материалната база;
- Стопанисване и управление на собствеността на читалищата, осигуряване на средства за извършване на неотложни ремонтни дейности, чрез проекти, общински и собствени средства.

6. Приоритети

И през настоящата 2023 г. Община Вълчедръм ще подкрепи дейността на работещите народни читалища, като важни центрове за съхраняване и развитие на любителското и самодейното творчество. Днешните реалности изискват от читалищата да бъдат високо отговорни самоуправляващи се културни сдружения на гражданите, особено в населените места, където се явяват като единствен културен институт.

Приоритети през 2023 г. ще бъдат:

- Създаване на условия за равнопоставеност и преодоляване на информационната и социална изолираност на децата и младите хора, чрез по-широкия им достъп до

модерните информационни и комуникационни технологии, предоставени от читалищата;

- Участие на самодейните колективи към народните читалища в културния календар на Община Вълчедръм;
- Стимулиране интереса на младите хора към богатото фолклорно наследство на нашия край, осигуряване на приемственост.

IV. ФИНАНСИРАНЕ И ОТЧЕТНОСТ

Финансирането на дейностите на народните читалища на територията на Община Вълчедръм се извършва съгласно регламентирана държавна субсидия за всяка календарна година. Разпределението на средствата се извършва от Комисия за разпределяне на субсидията за читалищата на територията на общината за организиране и провеждане на читалищната им дейност, в която участват по един представител от всички читалища (председател или секретар), назначена със Заповед на Кмет на община.

Съгласно чл. 21 от ЗНЧ, читалищата набират средства от членски внос, културно-просветна дейност, субсидии от държавния и общинския бюджет, наеми, дарения и други приходи.

Финансирането със средства от бюджета на Община Вълчедръм за дейности на народните читалища се извършва съгласно Решение на Общински съвет – Вълчедръм и сключени договори с Кмета на Община Вълчедръм (съгласно чл. 26а, ал. 3 от ЗНЧ).

При необходимост Община Вълчедръм ще осигури допълнителни средства за дофинансиране на дейностите на народните читалища, за участия на читалищните самодейци в национални и международни фестивали, организиране на културни събития и мероприятия, с цел представяне и популяризиране на името на Община Вълчедръм на общинско, областно и национално ниво.

V. СРОКОВЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ

Срокът за изпълнение на Програмата е в рамките на бюджетната 2023 г.

Председателите на читалищата представят в срок до 31.03.2023 г. пред Кмет на община доклади за осъществените дейности в изпълнение на Програмата и за изразходваните от бюджета средства за 2022 г.

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Изпълнението на програмата ще даде възможност на читалищата в Община Вълчедръм да се утвърдят като културно-просветни средища с активни културни, информационни, социални и граждански функции. Тя ще има съществен принос за постигане на интегриран подход за развитие на образованието и културата и превръщането на народните читалища не само в духовни, но и в съвременни информационни центрове, като привлекателно място за хората. Така, програмата ще разкрие традициите на миналото, предизвикателствата на настоящето и надеждата за по-добро бъдеще.

Програмата е отворена за допълнения. Тя визира най-общите положения, залегнали в плановете на отделните читалища.

Неразделна част от програмата е:

Приложение № 1 – **КУЛТУРЕН КАЛЕНДАР** на Община Вълчедръм за 2023 г.